44ste jaar. — Nr 59. Dinsdag 18 Mei 1897.

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG

ABONNEMENT:
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn voorafbetaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 18 MEI 1897.

Verbond der Katholieke Kringen.

VERGADERING TE ST-TRUIDEN.

Zaterdag namiddag is de 29e vergadering van het verbond geopend in de Akademische zaal van het Klein Seminarje te St-Truiden.

Om half 5 doet M. Woeste zijne intrede en spreekt de openingsredevoering uit, waarna M. Cartuyvels in naam van het katholieke Limburg, de aanwezigen welkom heet.

Na lezing van het telegram aan Z. H. den Paus en het verslag der vorige zitting, begint de vergadering onmiddellijk met de dagorde.

De eerw. h. Eyckens bespreekt breedvoerig de kwestie der *beroepssyndicaten*. MM. baron Bethune en Helleputte nemen deel aande beraadslaging en ten slotte wordt de wensch uigedrukt, dat nog in dezen zittijd aan de beroepsyndicaten de burgerlijke verpersoonlijking worde toegekend.

Over het vraagpunt der *werkmanspensioenen* ontstaat eene langdurige bespreking, die het einde der zitting van zaterdag en hetbegin van die van zondag inneemt, en waaraan deelnemen MM. Pirard, de Malander en Verhels.

Ten slotte worden de voorgestelde wenschen aangenomen, waarin men vraagt: 1° een grondig onderzoek door de regeering; 2° in afwachting herziening en uitbreiding der voorzienigheidskassen in werkliedenmaatschappijen; ondersteuning dezer kassen door subsidie; 4° provincieen gemeentebesturen zouden denzelfden weg inslaan; 3° de leden der katholieke arbeidsmaatschappijen aanzetten, zich aan te sluiten bij de Staatskas.

Eene beraadslaging over de *Katolieke Kringen* besluit tot het uitbreiden en stichten van nieuwe Kringen.

Eene lange bespreking ontstaat vrvolgens over het verslag van M. Hennin over *deenheid in de katholieke rangen*.

De bespreking neemt eene breedevlucht doordien M. Helleputte de stichting oorstelt van comiteiten, waarin de verschillige fracties der katholieke partij zouden vertegenwordigd zijn, en die met de opmaking der canddatenlijsten zouden gelast zijn.

Dit voorstel vindt hevige bekamping bij M. Woeste. Deze wil eenheid, geen tweeledigheid, en hij ziet in het voorstel den ondergangder katholieke partij.

Ten slotte werden de voorstellen Hennin en Helleputte naar het bureel verzonden en daarmee is de dagorde uitgeput.

Een groot banket, in de school der broeders, sluit de vergadering. Meer dan 200 dischgenooten nemen er aan deel.

M. Woeste dronk aan Z. H. den Paus en aan Z. M. de Koning; M. Nagels aan de rechterzij; verder heildronken van MM. Helleputte, Cartuyvels en Francotte, en eindelijk de groote slotrede van M. Woeste, welke de gansche taal in vervoering bracht.

NIEUWS
uit de stad en de omstreken

Tongeren. — FEESTCOMMITEIT. Het is bij vergissing, dat op de programma's der feesten het Concert te geven toekomende zondag 25e Mei, in het lokaal van den « *Casino* » vastgesteld is ten 8 uren. Dit Concert zal plaats hebben 's namiddags ten 4 uren.

'S avonds ten 8 uren : Concert op den kiosk der Groote Markt door de Harmonie der « *Concordia.* » Verlichting der plaats.

(MEDEGEDEELD).

RIXINGEN. — Nog maar eenige weken was het geleden dat in onze gemeente eene boerderij door een brand werd in assche gelegd. Verleden woensdag nacht werd door dezelfde ramp eene tweede boerderij vernield. De meubels, de vruchten, het vee waaronder drie paarden, alles is in den brand gebleven.

JESSEREN. — Verleden week voerde pachter L. zijne kar over den ijzeren weg, nabij onze statie, toen voor het aankomen van eenen trein de barreelen gesloten werden. Een der barreelen trof L. en kwetste erg zijne rechterhand, die tusschen kar en barreel gepletterd werd.

BOMMERSHOVEN. — *Brand.* — Maandag avond omtrent 10 ure, brak er een hevige brand uit in de pachthoeve van Joseph Demarneffe. Huis en paardenstal lagen spoedig in asch ; de andere gebouwen werden gevrijwaard, dank aan den moed der pompiers die spoedig ter plaatse waren en het vuur konden beperken, niet zonder moeite. Alles is verzekerd.

Het schijnt dat het vuur op den zolder ontstaan is. Een werkman die eenige meubelen wilde redden, werd bijna onder de puinen begraven, maar kon gered worden, hij had eenige wonden aan armen en beenen bekomen. Men heeft het vee kunnen redden.

Later. — De werkman die alhier uit den brand, die gedeeltelijk de pachthoeve van M. Demarneffe in asch gelegd heeft, den koffer der meid gered heeft, en volgens men zegde, slechts lichte brandwonden bekwam, is donderdag avond aan zijne bekomene wonden overleden, na schrikkelijke pijnen doorstaan te hebben

Het slachtoffer laat eene weduwe en 6 of 7 minderjarige kinderen na.

LOON. — Maandag had alhier in den Katholieken Kring de aanbesteding plaats voor 't bouwen van eene zaal. De werken werden uitgegeven aan den laagsten aannemer, M. J. Gilissen, onzer stad, en zullen moeten voltrokken zijn voor aanstaande October, wanneer de nieuwe zaal plechtig ingehuldigd zal worden.

— De bedevaart van Loon zal op zondag, 23 Mei, naar Wintershoven trekken. — Te 10 ure plechtige hoogmis en inzegening van het St-Lambertus beeld.

— *Een menschengeraamte ontdekt.* — Er hoeft geen parket af te komen..... maar eerder oudheidskundigen, want volgens een geleerde moet dat geraamte dagteekenen van in de tijden der graven van Loon. Men heeft het gevonden met eenen kelder te maken voor een nieuw huis. De oude « borggracht » van Loon is dikwijls belegerd geweest ; het geraamte is waarschijnlijk van een der gesneuvelde strijders. Men vond het geraamte in het « Paddonk » waar vroeger de vestingen van de burcht stonden.

LEUTH. — *Ongeluk.* — Verleden vrijdag gebeurde alhier een smartelijk ongeluk. De genaamde X...., in staat van dronkenschap (o die hatelijke genever !) viel achterover en zoo ongelukkig, dat hij daags daarna overleed.

LOOZEN. — Een bewoner alhier zette dezer dagen zijn geladen geweer in een hoek der gelagkamer van den herbergier J. Koks aldaar. Het schot ging door eene onbekende oorzaak af en trof een vogelkooi aan den wand, in welke een lief kanarievogeltje juist zijn beste liedje zong en zijn stemmetje boven die der herbergbezoekers trachtte te verheffen. De vogel was natuurlijk dood ; de kooi viel in stukken van den muur, terwijl de kogel door zolder en dak zich een weg baande zonder andere schade te veroorzaken.

Nog de brand te Parijs.

VOORZORGEN.

De bladen blijven aandringen op herziening der reglementen, opdat de policie overal kan dwingen tot het nemen van de voorzorgen die hier verzuimd zijn. Velen maken er opmerkzaam op dat ook na den brand in de Opéra-Comique een beweging in dien zin is ontstaan, maar dat deze ten slotte doodgeloopen is en allen waarschuwen dat dit niet andermaal het geval zij en dat de wetgevende macht, de gemeenteraad en de prefekt van policie thans aan het werk mogen gaan om eene herhaling van dergelijke verschrikkingen onmogelijk te maken.

DE GEKWETSTEN.

Eene der zusters van den H. Vincentius a Paulo, die verzorgd wordt in het gasthuis van Bon Secours is erg gekwetst. Vier harer ribben zijn gebroken.

Niet minder dan 12 zusters dezer orde zijn bij de ramp gedood of gekwetst.

Zij redden de wanhopige vrouwen, die haar omringden en wilden slechts de allerlaatsten het oord van verschrikking verlaten.

De *Petit Journal* drukt de hoop uit dat het gouvernement haar zal weten te beloonen, zooals zij het verdienen.

BEGRAFENIS DER HERTOGIN VAN ALENÇON.

Plaatsgebrek heeft ons zaterdag belet de berichten mee te deelen over den lijkdienst der hertogin van Alençon, die vrijdag met veel plechtigheid heeft plaats gehad.

Het lijk stond zooals men weet in de kapel der Dominicanen, waar het in den dag bewaakt werd door de kloosterlingen en zusters, en 's nachts door de royalistische jeugd.

Ten 7 ure, vrijdag morgend, werd het lijk overgebracht naar Saint Philippe du Roule, waarbij de hertog van Vendôme, zoon der hertogin, generaal de Charette en een aantal royalisten aanwezig waren.

Tot het uur van den plechtigen dienst werden onophoudelijk Missen gecelebreerd. De kerk was geheel in zwart behangen, en overal bemerkte men de wapenschilden van Orleans en Beieren, daar de hertogin eene geboren beiersche prinses was.

Eene groote katafalk in zwart fluweel stond in 't midden der kerk, met waslichten en toortsen omringd.

's Middags deden de prinsen en prinsessen hunne intrede.

De gravin van Parijs, 's morgends aangekomen, kon de plechtigheid niet bijwonen. Men bemerkte er Mev. en Mej. Faure.

Na de mis sprenkelden de prinsen gewijd water op de doodskist. De laatste gebeden werden gezongen door den kaardinaal-aartsbisschop van Parijs. Na den dienst werd de kist in de grafkelders gebracht, vanwaar zij zaterdag naar Dreux is overgevoerd.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Luik :

Een baanwachter van den spoorweg heeft een vreeselijken kindermoord kunnen beletten. Hij hoorde een kind weenen en langs de baan in de duisternis zoekende, vond hij, onder een tunnel, een kind op de riggels liggen, dat eenige dagen oud kon zijn. Het kind had nog de zuigflesch aan den mond.

— Door het geroep van « brand ! » ontstond in de St-Dionysiuskerk, terwijl de kinderen hunne Eerste Communie deden, eene hevige paniek. In het gedrang werden er vele omgeworpen en gekneusd. Meest al de meisjes hebben met hunne kleederen verscheurd de kerk verlaten. Een onderpastoor wist van op den preekstoel de menigte terug tot kalmte te brengen.

— Men schrijft uit Brussel :

De heer Begerem, minister van justicie, heeft de aandacht der algemeene procureurs geroepen op het bedrog, dat gepleegd wordt in de statiën door sommige reizigers, die zonder reiskaart gereisd hebbende, door bemiddeling van andere personen een ingangsticket machtig worden en hiermede de statie verlaten.

De minister vestigd de aandacht der procureurs op de koninklijke besluiten die deze zaak regelen en de straffen desgevallende toe te passen.

— De Belgische deserteurs die te Rijsel verblijven doen te Rijsel eene petitie rondgaan om aan den Koning eene kwijtschelding te vragen ter gelegenheid van de Tentoonstelling van Brussel.

— IJSHEILIGEN. — De meeste onzer bladen verbazen zich over de koude die dezer dagen heerschte. Zij vergeten echter, dat dit elk jaar voorkomt. Tusschen 11 en 15 Mei heerschen toch de drie Gestrenge Heeren of de drie IJsheiligen, vanouds in Rusland, Duitschland, Nederland, België, Frankrijk en Engeland bekend. Op die dagen is het kouder dan op de voorgaande en de volgende. Fransche versjes, Duitsche spreekwoorden, Czechische gezegden, ja zelfs de boeren in Opper-Italië getuigen er van. De heiligen Mamertus, Paneratius en Servatius laten zich dit jaar allerminst onbetuigd.

— Men schrijft uit Bergen :

Een wreed ongeluk gebeurde donderdag avond om 7 ure, in de hofstede Bédoret (kasteel Faignart) te St-Vaast. Eene dienstmeid had eene tapijtrol, wegende 200 kilos, in de keuken rechtgezet, toen het jongste der kinderen 7 jaar oud, achter haren rug op de rol wilde klimmen. Deze sloeg om, viel op den knaap en brok hem de ruggraat. De ongelukkige kleine was dood op den slag.

— Men schrijft uit Aarlen :

Een schrikkelijke brand heeft vrijdag morgend te Bastenaken zeven huizen in asch gelegd. Het is de tweede brand in 8 dagen : vrijdag der verleden week werden 5 huizen vernield.

— **Rookers ! ! !** — Wat hoort t'huis bij een goed kopje Koffie ?

Een lekkere sigaar niet waar ! Welnu, gaat bij Leyser-Péters, Hasseltschestraat, Tongeren, en vraagt de uitmuntende gedeponeerde merken : « VALDINE en BRUNHILDE, » te Tongeren, bij hem alleen te verkrijgen.

BUITENLAND.

Frankrijk.

TERECHTSTELLING. — Te Bastia heeft de terechtstelling plaats gehad van zekeren Bartoli, bijgenaamd Manaccia — hetwelk guillotien wil zeggen, een voorbeschikten naam, zooals men ziet.

Bartoli maakte deel van eene bende, die van 1894 tot 1896 Flumorbo door diefstallen, moorden, enz. onveilig maakte.

Manaccia gaf zichzelf gevangen, om de premie te verdienen, die op zijn hoofd gesteld was.

Eene zijner laatste misdaden was bijzonder wreed. De bende had zekeren Chiari gevangen genomen, omdat hij tegen haar getuigd had. Men bracht hem ter dood, na zijne tong te hebben uitgerukt en hem de oogen te hebben uitgestoken.

Manaccia heeft tot het laatste toe volgehouden, dat hij nooit een mensch had gedood.

Hij heeft zich met God verzoend alvorens te sterven.

Engeland.

Ongehoorde aanvallen tegen den CONGO-STAAT op eene meeting te Londen. — Er heeft eene nieuwe meeting der *Aborigenes Protection Society te Londen* plaats gehad, onder voorzitterschap van sir Charles Dilke.

Sir Charles begon met de verklaring af te leggen, dat hij hoegenaamd met geene vijandelijke bedoelingen tegen den Congo-Staat was bezield.

Indien men den Staat heeft aangevallen, dan was het omdat de beschuldigingen, tegen zijn beheer in Afrika uitgebracht, veel ernstiger waren, dan die tegen andere koloniale mogendheden.

Een der redenaars wierp toen de vraag op, of de feiten, in deze vergadering aan het licht gebracht, zouden openbaar gemaakt worden door de pers ? Het bekend maken der namen van de redenaars ware gevaarlijk.

Een zendeling, verklaarde een redenaar, zou de gruwelen in Congo komen bekendmaken, maar, moest men hem kennen, dan zou hij zeker, indien hij naar Congo terugkeerde, van de koorts sterven — het is te zeggen vergiftigd worden, of er onder den dolk der inlandsche moordenaars vallen.

De meeting besluit de dagbladschrijvers toe te laten, op voorwaarde dat zij de namen der sprekers geheim houden.

De bedoelde zendeling verschijnt op de tribuun, en zegt dat de beschuldigingen tegen de ambtenaars van den Congo-Staat waar zijn en hij zelf getuige was der barbaarschheden door de soldaten van den Staat op inboorlingen, die men meedoogenloos doodt of verminkt, als zij weigeren caoutchouc te verzamelen. Gansche dorpen werden vernield.

Spreker heeft eenen inboorling zien dooden en een kind, dat men de hand had afgekapt, zien neervallen nevens zijne stervende moeder.

De slavenhandel in den Staat blijft bestaan en de oorlogschattingen worden in slaven uitbetaald.

Wanneer inboorlingen weigeren te werken in de caoutchouc-plantagies, kapt men ze de handen af ; men rookt deze en zend ze naar den distriktcommissaris, om te toonen hoe men de moedwilligen straft.

Toen ik deze feiten, besluit spreker, aanklaagde bij den gouverneur en ze met getuigen wilde staven, wist men door drukking den mond der getuigen te stoppen.

Een ander redenaar zegde dat al het kwaad komt, doordien de officiers, die men ginder heen zend, belangen hebben in de caoutchoucontginningen.

Spreker verklaarde in een gesprek, aan den Koning der Belgen wenken in dien aard gegeven te hebben.

Politiek overzicht.

OORLOG TUSSCHEN TURKIJE EN GRIEKENLAND.

DE HOUDING VAN DEN SULTAN.

Nu Griekenland zich geheel en al heeft overgegeven in de handen der mogendheden, is de vraag : Welke houding zal de sultan aannemen ? En indien hij onhandelbaar blijft, wat zal er dan gebeuren ?

Die vragen zijn werkelijk niet zonder grond. In officieele Turksche kringen verwacht men, als niet spoedig de wapens worden neergelegd, dat de Turksche troepen in de omstreken van Domokos eene nieuwe nederlaag aan Griekenland zullen toebrengen. En thans, nu het geluk der wapenen ten voordeele van Turkije beslist heeft, acht men de tusschenkomst der mogendheden ten gunste van Griekenland zeer ongelegen komend.

De Fransche bladen spreken de hoop uit, dat Turkije verstandig genoeg zal zijn, om geene overdreven eischen te stellen, want het zou de plicht van het Europisch verbond zijn die te verwerpen.

Vooral het bericht dat Turkije thans een deel van Thessalië zou eischen, wordt in de Fransche bladen met verontwaardiging afgewezen. De *Eclair* zegt, dat zelfs Duitschland niet zou durven wagen den eisch van Turkije om uitbreiding van grondgebied te steunen, en dat het niet gaat nog onder den indruk der moorden in Armenië, den sultan een nieuw veld voor zijne barbaarsche wreedheid aan te bieden.

DE STRIJD IN EPIRUS.

Athene, 16 mei.

Men seint uit Arta, in dato 14 mei :

Nadere bijzonderheden over den slag bij Gribovo melden, dat in den namiddag de Grieken versterking kregen en het vuur op heel de linie levendig bleef.

Ten 5 ure verlieten de schutters hunne positie om alle verrassing te vermijden, daar het vuur der Turken op sommige punten onhoudbaar werd.

De Grieken leden zware verliezen, vooral aan officiers.

Commandant Paparinopulo en kolonel Manesis stierven als ware helden, en vuurden stervende hunne troepen nog aan.

De brug van Arta is, langs turksche zijde, nog door de Grieken bezet.

De Turken zijn uit de hoogten van Grevenitza verdreven, maar de Grieken, die reeds 40 uren in 't gevecht zijn en geen mondvoorraad hebben, zullen een sterken aanval niet langer kunnen weerstaan.

Kolonel Vassos is dezen avond naar Arta vertrokken.

De kanoneerbooten van het westelijk eskader hebben reguliere troepen en vrijwilligers, die te Prevesa opereerden, ingescheept.

Paardenmarkt te Tongeren donderdag, 10 JUNI.